

TÜED

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

AYLIK HABER BÜLTENİ

YIL: 18 SAYI: 211

HAZİRAN 2020

30 Haziran Emekliler Günümüzü Korona Tedbirleriyle Kutlayabildik...

Devamı 4. sayfada

Büyük Önderimiz Atatürk'ün
Emeklilik Tarihi Olması Nedeniyle
Her Yıl Gururla Kutladığımız;

30 HAZİRAN
EMEKLİLER GÜNÜMÜZ
KUTLU OLSUN

Kazım ERGÜN
TÜED Genel Başkanı

Büyük önder Atatürk'ün, Mareşallik rütbesinden emekliye ayrıldığı
30 Haziran 1927 tarihiyle sembolleşen, EMEKLİLER GÜNÜ etkinliğine
Türkiye Emekliler Derneğimizi temsilen Genel Sekreterimiz Gazi Aykırı ile
Genel Teşkilatlandırma Sekreterimiz Abdülkadir Ersal katıldılar.

ERGÜN: "BAYRAM İKRAMİYELERİ TÜFE ORANINDA ARTIRILMALI..."

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanımız Kazım Ergün, AA muhabirine yaptığı açıklamada, salgından en olumsuz etkilenen kesimin emekliler olduğunu belirterek salgına karşı alınan tedbirler kapsamında emeklilerin haftalarca evlerinden çıkamadığını anımsattı.

Devamı 2. sayfada

AYKIRI: "EMEKLİ İKRAMİYELERİ GÜNCELLENMELİ"

SHOW TV Ana Haber'e konuşan Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Sekreterimiz Gazi Aykırı, emeklilere bayramlarda ödenen ikramiyelerin her bayram öncesi enflasyona göre güncellenmesi gerektiğini söyledi.

Devamı 3. sayfada

YÜZDELİ ZAMLAR EŞİTSİZLİKLERİ ARTIRIYOR

2020 yılı ikinci yarısında emekli aylıklarına yüzde 5,75 zam yapılmıştır. 2020 yılı birinci altı ay tüfe artışı, yılın ikinci yarısında emekli aylıklarına zam olarak uygulanmıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun enflasyon hesaplaması, çalışanların ve emeklilerin gelirini belirleyen bir sisteme dönüşmüştür. Bu nedenle, enflasyon hesaplamasının bilimsel ve objektif gerçeklerle örtüşmesi gerekir. Genel olarak bakıldığında, tüfe hesaplamalarının gerçekçi olmadığı, yaşanan enflasyonla açıklanan enflasyon arasında ciddi farklılıkların olması, güvensizliği getirmiş ve yapılan zamlar emekli aylıklarının alım gücünü korumamıştır. TÜİK'in enflasyon sepetinde yer alan 418 maddenin gruplandırılması ve enflasyon hesabına yüzde etkileri, aile harcamalarının gerçekleriyle uyumlu olmadığından, tüfe artışlarına göre emekli aylıklarına yapılan zamların koruyucu bir özelliği kalmamıştır.

BAŞYAZI

Devamı 3. sayfada

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

BAŞKAN YILMAZ'DAN, BAŞKAN ERGÜN'E "EMEKLİLER HAFTASI" ÇİÇEĞİ...

**YILMAZ:
"Emeklilere
En İyi Hizmeti
Sunmak İçin
Çalışıyoruz..."**

*Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)
Başkanı İsmail Yılmaz başkanlığında SGK
Yönetim Kurulu Toplantısı yapıldı.*

Toplantıya, SGK Başkan Yardımcısı Cevdet Ceylan, Yönetim Kurulu Üyeleri Kazım Ergün, Salih Kılıç, Sinan Özkan, Murat Cangül, Hüseyin Rahmi Akyüz ve Yakup Tekin katıldı.

Başkan Yılmaz toplantı öncesi Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanımız Kazım Ergün'e çiçek takdim ederek tüm emeklilerin emekliler gününü kutladı.

Kurum olarak her zaman, emeklilerin yanında olduklarını ifade eden İsmail Yılmaz, "Emeklilerimizin sağlıklı bir emeklilik hayatı geçirmesini diliyorum. Onlara her zaman en iyi şartlarda hizmet sunmak için çalışıyoruz" dedi.

TÜED Genel Başkanımız Kazım Ergün de, sosyal güvenlik hakkının kutsal bir hak olduğuna vurgu yaparak; "Vatanımıza, milletimize, hizmet yolunda bize hangi görev verildiyse, vatan ve görev aşkıyla yağmur, kar demeden yerine getirdik. Sonuç olarak bu kutsal hakkı elde ettik. Kurum Başkanımız da bizim hayatımızı en iyi bilen insanlardan birisidir. Bu önemli günde bizim yanımızda olmasıyla bizi onurlandırmış ve gururlandırmıştır" şeklinde konuştu.

ERGÜN: "BAYRAM İKRAMIYESİNDE ARTIŞ İSTİYORUZ..."

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanımız Kazım Ergün, AA muhabirine yaptığı açıklamada, salgından en olumsuz etkilenen kesimin emekliler olduğunu belirterek salgına karşı alınan tedbirler kapsamında emeklilerin haftalarca evlerinden çıkamadığını anımsattı.

Emeklilerin tedbir ve yasaklara titizlikle riayet ettiğini vurgulayan Ergün, vatandaşlardan maske, mesafe ve hijyen kurallarına uymalarını istedi.

Salgın sürecinde aylık ödemelerinin evde yapılması, en düşük emekli aylığının 1500 liraya yükseltilmesi, Ramazan Bayramı ikramiyesinin erken ödenmesi ve Vefa Sosyal Destek Gruplarının yaptığı hizmetlerin emeklileri bir hayli memnun ettiğini ifade eden Ergün, "Emeklilerimizin faydasına olan bu adımlar için 13 milyon emeklimiz adına yetkililere teşekkürü borç biliriz. Bununla birlikte salgın sürecinde hem ekonomik hem de psikolojik olarak zor günler yaşayan emekliler olarak hükümetten bizi mutlu edecek yeni adımlar bekliyoruz." dedi.

ERGÜN: "Emekliler, salgın sürecinde hem ekonomik hem de psikolojik olarak zor günler yaşadı..."

YÜZDELİ ZAMLAR EŞİTSİZLİKLERİ ARTIRIYOR

Örneğin; gıda, konut ve ulaşımın harcamalarının enflasyona etkilerini belirleyen yüzde paylarının giderek değiştirilmesi, enflasyonun düşük belirlenmesini getirmiştir. Harcama gruplarına bakıldığında; gıdanın payı 22.77, konutun (ısıtma, aydınlanma, su ve kira) payı yüzde 14.34 olarak belirlenmesi, emeklilerimizin harcama giderlerine göre oldukça düşük kalmış ve bu hesaplama yöntemiyle enflasyon olması gerekenin altında açıklanmıştır.

Tüfeye endeksli yüzdeli zamların yansımaları bakıldığında, emekli aylıkları düşük olanların aleyhine bir sisteme dönüşmüştür. Örneğin, emekli aylığı 2.500 TL olan bir emeklinin Temmuz zammı 143,75 TL iken, 1.600 emekli aylığı olan bir emeklinin zammı 92 TL ile sınırlı kalmıştır. Bu iki örnek bile, eşitsizlerin ve emekli aylıkları arasındaki makasın giderek büyüdüğünü ortaya koymaktadır. Bu nedenle, emekli aylıkları için daha gerçekçi ve eşitliği öngören bir artış sistemi getirilmelidir. Yüzdeli zamlar yerine seyyanen artışlar ile birlikte refaktan da pay verilmesini öngören değişikliklere gidilmelidir. Geçmişte yüzdeli zamlar yerine seyyanen zamlarla emeklilerimizin aylıklarında iyileştirmeler yapılmıştır.

En Az Emekli Aylığı Ödemesine de Zamlar Uygulanmalı.

2000 sonrası dönemde taban emekli aylıklarında yapılan değişiklik, emekli aylıklarının küçülmesini getirmiştir. 2000 öncesi dönemde uygulanan taban emekli aylığı bağlama oranı yüzde 70'den yüzde 35'e düşürülmesi, emekli aylıklarını da yarı yarıya küçültmüştür. 2019 Şubat ayında 1000 TL'nin altında kalan emekli aylıklarına bir iyileştirme aracı olarak en az emekli aylığı 1000 TL ödemesi, Nisan 2020 tarihi

itibariyle de 1.500 TL ödenmesi, olumlu bir adım olmakla birlikte, sorunu esastan çözmemiştir.

Bu duruma nasıl gelindiğine bakıldığında, emekli aylığı hesaplamalarının ve geçmişte yapılan seyyanen zamların son üç yılda bağlanan emekli aylıklarına yansıtılmaması, emekli aylıklarının önce 1.000 TL'nin, sonrada 1.500 TL'nin altında kalmasını getirmiştir. 2017 yılından sonra emekli aylığı bağlananların mağdur edildiği bir süreç yaşanmaktadır. Bu nedenle, taban emekli aylığı hesaplama sistemi yeniden belirlenmeli, asgari ücretin altında bir emekli aylığı ödenmemelidir.

1 Ocak 2000 itibariyle gösterge sisteminin kaldırılması ve emekli aylıklarının hesaplanmasında karma bir sistemin öngörülmesi, emekli aylıklarında ciddi kayıpları getirmiştir. 2000 öncesi emeklilere yapılan intibakın 2000 sonrası emeklilere uygulanmaması, sosyal güvenliğin eşitlik ilkesi ile bağdaşmamıştır. Emekli olunun tarih yerine emekli aylığı hesaplamalarında tek bir hesaplama sistemi benimsenmeli ve hiçbir emeklimiz mağdur edilmemelidir.

Sosyal güvenlik sistemi ile toplumsal barış ve refah sağlanmalıdır. Anayasamızda güvence altına alınmış emeklilik gibi kutsal bir hakkın korunması ve geliştirilmesi, ülkemizin de gelişmişlik göstergesi olarak değerlendirilmelidir. Sosyal güvenlik hakları geliştirilmeden, milli gelirin dağılımında da adalet sağlanamaz. İnsanı korumanın ve geleceğe güvenle bakmanın bir aracı olan emekli aylıklarının insanca yaşamaya yetecek bir seviyede olması için sosyal güvenlik haklarına ve sosyal güvenlik mevzuatına bütünsel bakılmalıdır.

Baştarafı
1. Sayfada

BAŞYAZI

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

AYKIRI: "Bayram İkramiyeleri Güncellenmeli..."

TÜED Genel Sekreterimiz Gazi Aykırı, emeklilere bayramlarda ödenen ikramiyelerin her bayram öncesi enflasyona göre güncellenmesi gerektiğini söyledi.

Show Ana Haber'e konuşan Aykırı, başladığı günden buyana hep aynı miktar olarak ödenmekte olan emekli bayram ikramiyelerinin alım değerinin giderek düştüğünü ve enflasyona endeksli olarak her bayram öncesi güncellenmesi gerektiğini ifade etti. Aykırı; "İkramiyenin en azından bir kurban almaya yetecek seviyeye yükseltilmesi, yerinde olacaktır" dedi.

Eskişehir Şubemiz'den Valilik Ziyareti

Türkiye Emekliler Derneği Eskişehir Şube Başkanlığımız, Eskişehir Valisi Erol Ayyıldız'ı makamında ziyaret etti. Ziyarete ilişkin bir açıklama yapan Eskişehir şube Başkanımız Arif Duru; "Sayın Valimiz'le, emeklilerimizin sorunları ve sıkıntıları hakkında görüştük ve bu konularla ilgili dosyamızı da kendisine bizzat teslim ettik. Sayın valimizin bizlere göstermiş olduğu yakın ilgi ve alakalarına çok teşekkür ediyoruz. Görevinde üstün başarılar diliyoruz. Kendileri, emeklilerin kentsel yaşam koşullarının iyileştirilmesi için üzerine düşen her görevi seve seve yerine getireceklerini ifade etmişlerdir. Bu da bizi ziyadesiyle memnun etmiştir" dedi.

30 HAZİRAN EMEKLİLER GÜNÜMÜZ KUTLU OLSUN

TÜRKİYE EMEKLİLER PLATFORMU ATAMIZIN HUZURUNA KORONA TEDBİRLERİYLE ÇIKTI

Türkiye Emekliler Derneği, Tüm İşçi Emeklileri Dul ve Yetimleri Derneği, Türkiye Emekli Subaylar Derneği, Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği, Tüm Sivil Emekliler Derneği, Tüm Bağ-Kur Emeklileri Derneği, Türkiye Emekli Emniyet Müdürleri Derneği, KYC Türkiye Polis Emeklileri Sosyal Yardım Derneği

Türkiye Emekliler Derneğimizin öncülüğünde 8 Emekli sivil toplum kuruluşundan oluşan Türkiye Emekliler Platformu, 30 Haziran Emekliler Günü münasebetiyle Anıtkabir'de mozoleye karanfiller bıraktı...

Büyük önder Atatürk'ün, Mareşallik rütbesinden emekliye ayrıldığı 30 Haziran 1927 tarihiyle sembolleşen, EMEKLİLER GÜNÜ etkinliğine Türkiye Emekliler Derneğimizi temsilen Genel Sekreterimiz Gazi Aykırı ile Genel Teşkilatlandırma Sekreterimiz Abdülkadir Ersal katıldılar.

30 Haziran Emekliler Günü kutlamaları kapsamında, Türkiye Emekliler Platformunun 8 temsilcisi; Türkiye Emekliler Derneği, Türkiye Emekli Subaylar Derneği, Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği, Tüm Sivil Emekliler Derneği, Tüm Bağ-Kur Emeklileri Derneği, Türkiye Emekli Emniyet Müdürleri Derneği, KYC Türkiye Polis Emeklileri Sosyal Yardım Derneği temsilcileri, 2020 yılı dönem sözcüsü Tüm İşçi Emeklileri Dul ve Yetimleri Derneği başkanlığında Anıtkabir'e gitti. Korona tedbirleri dolayısıyla Anıtkabir'de geniş katılımlı tören düzenlenemediğinden sadece mozoleye karanfiller bırakıldı.

Türkiye Emekliler Platformu adına konuşan, Dönem Sözcüsü Satılmış Çalışkan "Aziz Atam; Türkiye Emekliler Platformu olarak 8 sivil toplum kuruluşumuz, 30 Haziran emekliler günümüzü ve haftamızı kutluyoruz. Covid -19 nedeniyle törenler iptal edilmiştir. Kuruluş temsilcileri olarak karanfillerimiz ile Emekliliğinizin 93'üncü yılında ilkelerimize bağlılığımızı arz etmek için yüksek huzurunuzdayız. İlke ve devrimlerinizin yılmaz savunucuları olduk. Hep olmaya devam edeceğiz. Sıkıntılara rağmen yüklediğimiz görev ve sorumlulukların her zaman bilincindeyiz. İlke ve idealleriniz sonsuza kadar rehberimiz olacaktır. Manevi huzurunda saygı ile eğiliyor, en içten minnet ve şükran duygularımızı arz ediyoruz" dedi.

TÜED'DEN BÜYÜK HİZMET... "ULU ÖNDER ATATÜRK'ÜN EMEKLİLİK BELGELERİ" Nİ KİTAPLAŞTIRDIK...

KAZIM ERGÜN: "Ulu önder Atatürk'ün emekliye ayrıldığı 30 Haziran 1927 tarihini her yıl "Emekliler Günü" ve aynı haftayı da "Emekliler Haftası" olarak çeşitli etkinliklerle kutlamaktayız.

Bugüne kadar çok sayıda kaynak esere imza atan derneğimiz, ulu önderimizin emeklilik belgelerinin yer aldığı bir kaynak eseri de 2006 yılında tarihimize kazandırmıştır. "Emekliler Günü ve Haftası" kutlamaları kapsamında yapılacak etkinliklere ışık tutması amacıyla yüce Türk Milletine armağan etmekten büyük gurur duymaktayız.

"Bir milletin yaşlı vatandaşlarına ve emeklilerine karşı tutumu, o milletin yaşama kudretinin en önemli kistasıdır. Mazide muktedirken, bütün kuvveti ile çalışmış olanlara karşı minnet hissi duymayan bir milletin istikbale güvenle bakmaya hakkı yoktur" sözlerinin sahibi bir devlet adamına minnet borcumuzu bu eserle biraz olsun ödemeye çalışıyoruz.

Emeklisine ve yaşlısına saygı duymayan toplumların çabalarının beyhude olacağını anlatan bu veciz söz karşısında ve ulu önderin manevi huzurunda saygıyla ve sevgiyle eğiliyoruz. İlke ve inkılaplarımızın son nefesimize kadar takipçisi olacağız."

30 Haziran Emekliler Günümüz Kutlu Olsun

"Bir milletin yaşlı vatandaşlarına ve emeklilerine karşı tutumu o milletin yaşama kudretinin en önemli kistasıdır.

Mazide muktedirken bütün kuvveti ile çalışmış olanlara karşı minnet hissi duymayan bir milletin istikbale güvenle bakmaya hakkı yoktur..."

Mustafa Kemal ATATÜRK

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

50.
YIL

ULU ÖNDER ATATÜRK'ÜN EMEKLİLİK BELGELERİ

RAYNAK
T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
MÜHÜRÜZÜM, PLANLAMA VE KOORDİNASYON KURULU BAŞKANLIĞI

EMEKLİ ÇALIŞANLARIN KIDEM TAZMİNATI GÜVENCE ALTINA ALINMALI

Gazi
AYKIRI

Genel
Sekreter

Kayseri
Şube
Başkanı

www.tuedkayseri.org.tr

Kıdem tazminatı, işçilerin en büyük güvencesidir. Kimi zaman iş güvencesi sağlar ve kimi zaman da işsizlik dönemlerinde gelir kaybını önleyen bir ödeme olan kıdem tazminatında yeni bir yol haritası çizilmek istenmektedir. Kazanılmış hakların korunması konusunda kaygıları artıran kıdem tazminatının yapılmak istenen değişikliklerde sosyal taraflar arasında ortak mutabakatın sağlanamaması üzerine Hükümette geri adım atmıştır.

Kıdem tazminatının tamamlayıcı emeklilik sistemine dönüştürülmesine itirazların yükselmesi karşısında, Cumhurbaşkanı taraflar uzlaşmadan bu konunun ele alınmayacağını net bir şekilde açıklamıştır.

Kıdem tazminatının tamamlayıcı emeklilik sistemi kapsamında emekli aylıklarına yansıtılacak bir ödeme olarak değiştirilmesi, iş ve sosyal güvenlik hukuku bakımından da sakıncalar taşımaktadır. Kıdem tazminatına bir prim geliri olarak bakılamaz. Kıdem tazminatı ücretin bir parçasıdır. Hak kazanma koşulları çok seçenekli olduğu için mevcut sistemin korunması hedeflenmelidir. Özellikle de işten çıkarmalarda ödenen ve işsizlik döneminde de gelir olarak kıdem tazminatı koruyucu bir özellik taşıdığından yapılmak istenen sistem değişikliğine, işçi konfederasyonları ve üye sendikalar olumlu bakmamıştır.

Kıdem tazminatı ile emekli aylığı bağının kurulması, emekli aylıklarını daha da küçültecek bir etki getireceğinden 'tamamlayıcı emeklilik sistemi'ne karşı çıkmaktadır. Esas olan kıdem tazminatı ödemelerinde bir

yıl çalışma koşulunun kaldırılması ve emekli çalışanlara kıdem tazminatının ödenmesini sağlayan düzenlemenin yapılmasıdır. Emekli çalışanların işten ayrılmalarında kıdem tazminatının ödenmemesi bir hak kaybı olarak değerlendirilmelidir. İşverenler iş sözleşmesini fesih yoluna gitmediğinden çok sayıda çalışan emeklilerimiz kıdem tazminatını alamamıştır.

Kıdem tazminatı, pozitif iş hukukunun bir güvencesidir. Kıdem tazminatının mevcut yapısı korunmalı ve emekli çalışanlarımızın da kıdem tazminatını güvence altına alan değişikliğe gidilmelidir. Emekli çalışanlarımız iki yönlü mağdur edilmektedir. Birincisi, sosyal güvenlik destek primlerinin bir karşılığının olmamasıdır. İkincisi, emekli çalışanlarımıza çoğu zaman kıdem tazminatları ödenmediğinden, diğer çalışanlara göre haksızlık yapılmaktadır. Bu iki soruna çözüm bulunmalı ve emekli çalışanlarımızın kıdem tazminatlarının ödenmesi güvence altına alınmalıdır.

Bütün işçilerin kıdem tazminatını koruma altına alacak bir değişiklik planlanmalıdır. Hükümetin açıklamalarında kıdem tazminatını düzenli alanların oranının yüzde 10 olarak açıklaması karşısında, "mevcut kıdem tazminatı ödeme koşullarının korunması" koşuluyla fon sistemi, alternatif bir seçenek olarak benimsenebilir. Tamamlayıcı emeklilik sistemi gündemden çıkarılmalı ve bütün işçilerin kıdem tazminatını güvence altına alan ve kesimlerin uzlaşmasını öngören değişikliklere gidilmelidir.

DERNEK-ÜYE BAĞININ KORUNMASI HEDEFLENMELİ

Dernekler, demokratik sistemin vazgeçilmez kuruluşlarıdır. Dernekler, dayanışma ve birlikte hareket etmenin de öncü kuruluşları olarak tanımlanmaktadır. Ülkemizde 120 binin üzerinde dernek bulunmaktadır. Her bir derneğin kuruluş amacı ve faaliyetlerinde farklılıklar bulunmaktadır. Mesleki ve dayanışma dernekleri ile hak ve savunuculuk kapsamında kurulan derneklerin görev alanları ve sorumlulukları arasında farklılıklar olduğu gibi, temsil ettikleri kesimlerin haklarını korumaya ve geliştirmeye yönelik işlevleri olan derneklerin sayısı ise sınırlıdır. Bu kapsamda ilk sırada 13 milyon gibi emekli kesimin haklarını savunan ve mücadele eden Türkiye Emekliler Derneği gelmektedir.

50 yıllık bir geçmişine sahip olan ve üye sayısı bir milyona varan Türkiye Emekliler Derneği, ülkenin her köşesinde örgütlenmiş ve 113 şubesiyle emeklilerimizin haklarının korunması ve geliştirilmesine çalışmaktadır. Türkiye Emekliler Derneği, sendikalar benzeri mücadele vermekte ve temsil ettiği kitlenin hukukunu koruma adına da bilimsel çalışmalar yapmaktadır.

Üyelerimizden alınan küçük aidatlarla yapılan eserlerle emeklilerimize destek olunmaktadır. Eğitim ve sosyal tesisler ve misafirhanemizle emeklilerimize yönelik hizmet ağıımız giderek artmaktadır. Bunun yanında Genel Merkezimiz ve şubelerimizin yapmış olduğu kurumsal anlaşmalarla başta sağlık hizmeti olmak üzere özel indirimlerle üye emeklilerimize ekonomik katkı sağlanmaktadır.

Kutsal bir hak olan emekliliğe hak edilen değerlerin verilmesi için mücadelemiz 50 yıldır kesintisiz sürmektedir. Sosyal güvenlik sisteminin adaletli yürütülmesi için Türkiye Emekliler Derneği, SGK ile birlikte çalışmaktadır. Emekli aylığına hak kazanma koşulları ve emekli aylığı hesaplamaları ve artışında bilimsel ve yol gösterici çalışmalarımız ile emeklilerimizin korunması amaçlanmıştır.

Dernekler Kanununda yapılan son değişikliklerde, üye ve dernek bağının korunması esas olmalıdır. Son yapılan değişikliklerde bu gerçek tam olarak dikkate alınmamış ve sosyal diyalogu korumada uzak kalan bir sistem değişikliğine gidilmiştir. Üye ve istifa anayasal bir hak ve hiçbir şekilde engellenemez. Üyelik ve istifalarda e-devlet üzerinden yapılması, bugüne kadar olan birlikteliğe ve dayanışmaya zarar vereceği gerçeğinin bilinmesi gerekir. 5253 sayılı Dernekler Kanununun 23'üncü maddesinde

yapılan değişikliklerle derneklere; üye bilgilerini sivil toplumla ilişkiler birimlerine bildirim yükümlülüğü getirilmiştir. Bununla birlikte Dernekler Kanununa eklenen Ek Madde 2 ile derneklerin her türlü iş ve işlemleri elektronik ortamda yapılabileceği hüküm altına alınmıştır. Yapılan değişikliklerin kurumsallaşmaya ve üye-dernek ilişkisine katkısı ne kadar olacak? Bunları zaman gösterecektir.

Türkiye Emekliler Derneği, emeklilerimizi temsilde en büyük kuruluştur. 13 milyon emeklinin hakkının arandığı derneğe üyelik ve istifanın elektronik ortamda yapılmasının bazı sıkıntıları bulunmaktadır. Türkiye Emekliler Derneği'ni diğer derneklerden ayıran özellikler vardır. Faaliyet alanlarımız gereğince üyelerimize kimlik verilmekte ve hizmetlerimizden yararlanmaları amaçlanmaktadır. Hiçbir sistem üyelikten istifayı özendirilen bir yaklaşımda olmamalıdır. Özellikle de, hak arama gibi görevleri olan bizim gibi derneklerin daha çok güçlenmesi hedeflenmelidir. Hak aramanın bir aracı olan derneğimizin güçlenmesi için üyelik işlemlerinin şubede yapılması ve bilgilendirme ile birlikte ve üye kartının imzalanması ve aidat ile ilgili taahhünamenin alınması ve üye kimlik kartının verilmesi ile bütün hizmetlerden yararlanmaları da anlatılmaktadır. İstifaların yazılı olması ve bir nüshasının Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğüne bildirilme zorunluğu getirildiğinden, e- devlet üzerinden yapılan istifaların örgütlenmeyi zayıflatacağı yönünde endişeler bulunmaktadır. Elbette üyelik ve istifa özgürce olmalıdır. Buna kimse itiraz edemez. Disiplin ve dayanışmayı birlikte öngörmeyen bütün düzenlemelerin hak arama yollarını daraltacağına da bilinmesi gerekir.

Başkanı olduğum Isparta Şubemizden örnek vermek istiyorum. Üyemiz olan bir emeklimiz istifa etmesi için şubeye geldiğinde, kendisiyle konuşulmakta ve neden istifa ettiği paylaşılmaktadır. Şube çalışmalarından bilgi sahibi olmadığı ile karşılaşmıştır. Bu durum bir eksiklik olarak görülmüş ve bilgilendirme sonrasında istifa için gelenlerin büyük çoğunluğu vazgeçmiştir. Sosyal diyalogun önünü kesen bir özellik taşıyan e-devlet üzerinden istifalar ile örgütlülüğe zarar verileceği düşüncesindeyiz.

Derneklerinde istifaları işleme koymada engelleyici bir yaklaşım içinde bulunamaz. İstifa ve üyelik emeklinin özgür iradesidir. Esas olan demokrasiye ve örgütlenmeye katkı sağlayacak kurumsallaşmanın benimsenmesidir. İktidar, siyasi partiler ve sivil toplum kuruluşları bu yönde çalışmalıdır.

Abdülkadir
ERSAL

Genel
Teşkilatlandırma
Sekreteri

Isparta
Şube
Başkanı

www.tuedisparta.org.tr

TÜRKİYE EMEKLİLER PLATFORMU SGK BAŞKANI İSMAİL YILMAZ'I ZİYARET EDEREK EMEKLİLERİN TALEP VE BEKLENTİLERİNİ AKTARDI

30 Haziran Emekliler günü ve haftası münasebetiyle Türkiye Emekliler Platformu üyesi kuruluşların temsilcileri Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı İsmail Yılmaz'ı makamında ziyaret ederek, emeklilerin SGK'dan beklentilerini anlattılar.

Ziyarete, Türkiye Emekliler Platformu Dönem Sözcüsü Tüm Emek Der Genel Başkanı Satılmış Çalışkan'ın Başkanlığında; Türkiye Emekliler Derneği Genel Sekreterimiz Gazi Aykırı, Türkiye Emekli Subaylar Derneği II. Başkanı Hüsnü Şimşek, Tüm

Sivil Emekliler Derneği Genel Başkanı Gültekin Kurtoğlu, Tüm Bağ-Kur Emeklileri Derneği Genel Başkanı Ali Kılıç, KYC Türkiye Polis Emeklileri Sosyal Yardım Derneği Ankara Şube Başkanı Halil Keskin'den oluşan heyetimiz katıldı.

SGK Başkanı Yılmaz, bütün emeklilerin emekliler günü ve haftasını kutladı. Ziyarete Türkiye Emekliler Platformu adına, Başkan Yılmaz'a bir de plaket verildi.

Balıkesir Şubemizden İndirim Anlaşması

Balıkesir Şube Başkanlığımız Özel BAL DENT Ağız ve Diş Sağlığı Polikliniği ile indirim anlaşması imzaladı. Yapılan anlaşmaya göre üyelerimiz ve birinci derece yakınları diş hekimi muayenelerinde ve ön tetkiklerde ücret ödemeyecekler. Üyelerimiz diğer tedavilerde ise yüzde 20'lik indirimden yararlanacaklar. Bu indirim olanağından yararlanmak isteyen üyelerimiz, şubemizce kendilerine verilmiş olan Üye Kimlik Kartları ile BAL DENT polikliniği'ne başvurabilecekler.

Balıkesir Şube Başkanımız Kenan Siyer, anlaşmaya ilişkin yaptığı açıklamada, "Kaliteli sağlık hizmetlerine erişimde zorlanan üyelerimizin bütçelerine bir katkı sağlamak için yaptığımız anlaşmalara bir yenisini eklemiş olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Üyelerimize hayırlı olsun. BAL DENT yetkililerine de üyelerimiz adına teşekkür ediyoruz" dedi.

İzmit Şubemizden İndirim Anlaşmaları

İzmit Şube Başkanlığımız da, üyelerinin bütçelerine katkı sağlamayı hedefleyen indirim anlaşmalarına yenilerini ekledi. İzmit'te hizmet sunan TOTAL Benzin İstasyonu ile anlaşan şubemiz, üyelerimize mazot alımlarında; nakitte yüzde 9, kartla alımda yüzde 7 indirim sağladı.

Şube Başkanlığımız ayrıca, HATT Mobilya ile yaptığı anlaşmayla üyelerimize yüzde 10 ile yüzde 25 aralığında indirim olanağı sağladı. Şube Başkanımız Adem Özata, yapılan anlaşmalardan yararlanmak isteyen üyeleri için dernek kimlik kartının gösterilmesinin yeterli olduğunu belirterek, bütün emeklileri üye olmaya davet etti.

TÜED Trabzon Şube Başkanı Burhan BAYRAKTAR

“Emeklisi Mutlu Bir Ülke Hedefliyoruz...”

Kısa adı TÜED olan Türkiye Emekliler Derneği Trabzon Şube Başkanı Burhan BAYRAKTAR; Uluönder Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün emekli oluşunun 93'üncü yıl dönümü ve Emekliler günü ve haftası münasebetiyle yayımladığı mesajda “Emeklisi Mutlu Bir Ülke Hedefliyoruz” diyerek tüm emeklilerin emekliler gününü kutladı.

Ülkemizin ve emeklilerin zor bir süreçten geçtiğini

belirten Türkiye Emekliler Derneği Trabzon Şube Başkanı Burhan BAYRAKTAR “Trabzon’da ikamet eden bütün emeklilerin derneğimize üye olarak gücümüze güç katması gerekir. Gücümüzü birleştirirsek örgütlülüğümüzle bütün sorunların üstesinden gelebiliriz” dedi. Sivil toplum kuruluşları demokrasinin olmazsa olmazıdır diyen TÜED Trabzon Şube Başkanı BAYRAKTAR; Türkiye Emekliler Derneğinin hak arama mücadelesini canla başla yürüttüğünü ancak; emeklilerin hak arama mücadelesini daha etkin bir şekilde sürdürebilmesi için emeklilere mutlaka sendika hakkı tanınması gerektiğini ifade etti.

Sakarya Şube Başkanımız Sinan Turan'a Önemli Ziyaret

Adapazarı Belediye Başkanı Mutlu Işıksu, Meclis Üyesi Necdet Tömekçe ve Adapazarı Belediye Başkan Yardımcısı Yusuf Özden Türkiye Emekliler Derneği Sakarya Şube Başkanımız Sinan Turan'ı ziyaret ederek dernek faaliyetleri hakkında bilgi aldılar.

Başkan Sinan Turan, derneğimizin çalışmalarını ve emekli üyelerimizin sorunlarını anlattı ve bu sorunlar hakkında değerlendirmeler yapıldı. Emeklilerimize nasıl daha faydalı olunabilir konusunda fikir alışverişinde bulunuldu.

Adapazarı Belediye Başkanı Mutlu Işıksu, Türkiye Emekliler Derneğine kapılarının her zaman açık olduğunu belirterek iyi dileklerde bulundu. Başkan Sinan Turan ziyaretten çok memnun kaldığını belirterek teşekkür etti.

KARABÜK ŞUBEMİZ EMEKLİLER HAFTASI'NDA SİYASİLERİ AĞIRLADI

CELAL BULUT: "EMEKLİ İNTİBAK BEKLİYOR..."

AK Parti Milletvekili Cumhur Ünal, İl Başkanı İsmail Altınöz, İl Başkanvekili Ali Yaşar, İlçe Başkanı Osman Uzunoglu, Emekliler Haftası münasebetiyle şubemizi ziyaret ederek emeklilerimizin talep ve beklentilerini, Şube Başkanımız Celal Bulut'tan dinlediler.

CHP Karabük İl Başkanı Abdullah Çakır, İlçe Başkanı Mustafa Erten ve Yönetimi de, Türkiye Emekliler Derneği Karabük Şubemizi ziyaret ederek, Emekliler Haftasını kutladılar.

Bulut, ziyaretlere ilişkin yaptığı değerlendirmede; "Emeklilerin çözüm bekleyen sorunlarını dile getirme fırsatı bulduğumuz Emekliler Haftamızı en içten duygularla

kutluyorum. Bu anlamlı haftada bizleri ziyaret eden, Karabük Milletvekilimiz sayın Ünal'a ve AK Parti heyeti ile Cumhuriyet Halk Partisi heyetine bu nazik ziyaretlerinden ötürü emekli topluluğumuz adına teşekkür ediyorum. Sayın vekilimize de, siyasi temsilcilerimize de emeklilerimizin talep ve beklentilerini aktarabilme fırsatı bulduğumuz bu ziyaretlerde; öncelikle intibak talebimiz olmak üzere, sağlıkta katkı paylarının kaldırılması, bayram ikramiyelerinin enflasyona endekslenmesi, Toki vasıtasıyla yapılan konutlarda emekli kontenjanının artırılması ve konutların daha hızlı yapılması, Ek Ödeme oranlarının yüzde 8-10'a yükseltilmesi gibi isteklerimizi de sunabilme imkanı bulduk" dedi.

TARIMDA ÇALIŞANLARIN EMEKLİLİK DOSYASI

TÜED
TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ
ARAŞTIRMA BÜROSU

**TARIM
ALANINDA
ÇALIŞANLARIN
SOSYAL
GÜVENLİĞİ
GELİŞTİRİLEMEDİ**

**Tarım
alanında
çalışanların
gelir
yetersizliği
yaşadığı
dönemlerde
primlerin
ödenmesi
her dönem
riskli
olmuştur.**

Anayasamızda sosyal güvenlik, temel bir hak olarak öngörülmüş ve korunması için de her türlü tedbirin alınması benimsenmiştir. En zayıf kesim olarak görülen tarım alanında çalışanların sosyal güvenliği geliştirilemediğinden, emeklilik haklarından yararlanma çok sınırlı kalmıştır. Sosyal güvenlik bilinci ve sağlanan haklar konusunda bilgilendirmenin tam olarak yapılmaması, gelir yetersizliği içinde olan tarımda emeğini kazanan insanların korunması da hedeflerin çok altında kalmıştır.

Sosyal güvenliğe bir bütünsel bakılmadığından, farklı sosyal güvenlik kuruluşlarıyla sistemin yönetilmesi, hak kayıplarını ve eşitsizliği getirmiştir. Kendi adına ve hesabına tarımsal faaliyette bulunanlar Tarım Bağ-Kur kapsamına, tarımda hizmet akdi ile süresiz çalışanlar ise Tarım SSK kapsamında değerlendirilmiştir.

Bugünün ve yarının güvencesi olarak değerlendirilen sosyal güvenlik bir tasarruf aracı olmaktan ve aylığa hak kazanma koşullarının yerine getirilmesi durumunda emeklilik gibi bir hak elde edilmektedir. Çalışırken elde edilen gelirden prim ödenerek geleceğin güvence altına alınacağı

bilincinin topluma anlatılması, sivil toplum kuruluşlarının ve devletin bir görevi olarak değerlendirilmelidir.

Tarım alanında çalışanların gelir yetersizliği yaşadığı dönemlerde primlerin ödenmesi her dönem riskli olmuştur. Uzun dönemdir uygulanan 2925 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamında olanların zorunlu sigortalı sayılmalarına rağmen, sigorta primlerinin ödenmemesi uygulamayı daraltmış ve sonuçta kırsal kesimdeki insanların geleceğini güvence altına alan emeklilik geliştirilememiştir.

Emeklilik ile ilgili mevzuatın sık sık değiştirilmesi ve emeklilik koşullarının zorlaştırılması, tarımda çalışanların sosyal güvenliğe olan ilgisini de azaltmıştır. 1 Ekim 2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanunla birlikte 2925 ve 2926 sayılı Kanunlar yürürlükten kaldırılmış ve Tarım Bağ-Kur kapsamındaki 4/1-b/4 kapsamına alınmıştır. Aynı tarih itibarıyla tarım sigortalılığı ise sona ermiştir. Meydana gelen bu boşluk 5510 sayılı Kanuna eklenen ve 1 Mart 2011 tarihinde yürürlüğe giren EK-5 inci madde ile giderilmiştir.

Prim Ödenmesine İlişkin Teşvikler Kalıcı Olmalı

Ek 5 tarım sigortası kapsamında olanlardan yüzde 20 emeklilik (malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası), yüzde 12,5 genel sağlık sigortası ve yüzde 2 iş kazası ve meslek hastalığı sigortası olmak üzere yüzde 34,5 oranında aylık sigorta primi alınmaktadır.

“Ek 5 tarım sigortalıları için 2008 yılında aylık 15 gün üzerinden prim alınmaya başlanmış, her yıl bir gün artırılarak uygulanmış ve en son 2023 yılında 30 gün üzerinden prim alınmaya başlanacaktır. Tarım Sigortası teşvikine Tarım Bağ-Kur'da dahil edilmeli ve bu kapsamdaki sigortalıların '15 gün üzerinden prim ödemesi' ve 30 gün sayılması kalıcı olmalıdır.” Bu gerçek görülmeli ve tarım sigortalılığına devletimizin desteği sürmelidir.

Emeklilik Şartları Zorlaştırıldı

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası ile ek-5 tarım sigortalılarının emeklilik koşulları 4/1-a (SSK) kapsamına alınmasıyla birlikte prim ödeme gün sayıları ve yaş koşulunda yapılan artışlar ile birlikte sosyal güvenlik sisteminde kalmayı caydıran bir etki yapmıştır.

5510 sayılı Kanun öncesinde belirlenen koşullardan en önemlisi olan 3600 gün prim ödeme gün sayısı, “1 Mayıs

2008 itibarıyla ilk defa sigortalı olanlar için 7200 gün olarak belirlenmesi ve yaş koşulunun yükseltilmesi” sistemde kalmayı daraltan bir uygulamaya dönüşmüştür. 1.5.2008 tarihinden sonra 2925 sayılı Kanuna tabi olan kadın 58, erkek 60 yaşını doldurması ve en az 7200 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi bildirilmiş olması şartı ile yaşlılık aylığı bağlanacak olması, kapsamda kalmayı caydıran bir etki yapacaktır. Bu nedenle, prim ödeme gün sayısı ve yaş koşulu yeniden değerlendirilmelidir.

Durdurma Talebinde Bulunanlardan Borçlu Olanlar

SGK'nın genelgelerinde yapılan değişikliklerle, sigortalılık süresinin korunması zorlaştırılmıştır. SSK'nın 2013/11 sayılı genelgesinde prim borcu olsa bile ek 5 tarım sigortalılığı talep tarihi itibarıyla sona erdirilirken, 2019/9 sayılı genelgesi ile yapılan değişiklikle prim borcu olan ek 5 tarım sigortalılarından sigortalılığını durdurmak isteyenlerin sigortalılığı primi ödenmiş son günden itibaren sona erdirilmeye dönüştürülmesi, sigortalılık süresinde bir kayıp getirmiştir. Kanun metni değiştirilmeden genelgeler ile yapılan uygulama farklılıklarına gidilmemelidir. Zorunlu bir sigorta olan ek 5 tarım sigortasının, isteğe bağlı sigorta hükümlerine uyarlanması, son derece hatalı bir bakıştır.

İSTİHDAM EDİLENLERİN SOSYAL GÜVENLİK KURULUŞUNA KAYITLILIK DURUMU

İşteki Durum	TOPLAM					
	İstihdam		Kayıt Dışı		Kayıt Dışı Oranı	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
TOPLAM	28 199	25 614	9 642	7 347	34,2	28,7
Ücretli veya yevmiyeli	19 279	17 809	3 449	2 189	17,9	12,3
İşveren	1 270	1 167	307	297	24,2	25,4
Kendi hesabına	4 815	4 345	3 248	2 764	67,5	63,6
Ücretsiz aile işçisi	2 835	2 292	2 638	2 096	93,1	91,4
TARIM	4 976	4 485	4 266	3 695	85,7	82,4
Ücretli veya yevmiyeli	486	416	343	293	70,6	70,4
İşveren	54	43	27	23	50,0	53,5
Kendi hesabına	2 165	2 038	1 710	1 507	79,0	73,9
Ücretsiz aile işçisi	2 272	1 989	2 187	1 872	96,3	94,1
TARIM DIŞI	23 223	21 129	5 376	3 652	23,1	17,3
Ücretli veya yevmiyeli	18 793	17 394	3 107	1 897	16,5	10,9
İşveren	1 216	1 125	280	273	23,0	24,3
Kendi hesabına	2 650	2 307	1 539	1 257	58,1	54,5
Ücretsiz aile işçisi	563	303	451	224	80,1	73,9

Kaynak: TÜİK

Afyonkarahisar Şubemiz, Vali Çiçek'i Makamında Ziyaret Etti...

Afyonkarahisar Şube Başkanımız Ahmet Ege ve beraberinde şube yönetim kurulu üyelerimizden oluşan bir heyet Vali Gökmen Çiçek'i makamında ziyaret ettiler.

Ziyarete, emeklilerin güncel problemleri ve beklentileri hakkında vali Çiçek'e kapsamlı bilgiler sunan şube başkanımız Ege, emeklilerin öncelikli talepleri arasında İntibak ve ek ödeme oranlarının yükseltilmesinin geldiğini ifade etti. Vali Çiçek de, ziyaretten duyduğu memnuniyeti belirterek, emeklilerin sorunlarının çözümü için mülki idare olarak her türlü desteğe hazır olduklarını ifade etti.

Elazığ Şubemizden Konut ve Otomotiv Anlaşması

Elazığ Şube Başkanlığımız, HEDEFEVİM'le indirim anlaşması yaptı. Konut ve Otomobil hizmetleri sunan firmayla yapılan anlaşma gereği üyelerimiz sunulan hizmetlerden yüzde 40'a varan indirimlerle yararlanacak. Konuya ilişkin bir açıklama yapan Elazığ Şube Başkanımız Vedat Gür; "Sizleri hayallerinize kavuşturmak için büyük bir özveriyle çalışıyoruz! Siz üyelerimiz ve 1. Derece yakınlarınıza Hedefevim'den özel KONUT ve ARAÇTA fırsatlar, Temmuz ayından itibaren başlamıştır. %40'a varan indirim fırsatlarından yararlanmak için Elazığ şubemize bekleriz" dedi.

Çorum Şube Yönetimimiz CHP'ye Emekli Ziyareti Gerçekleştirdi

Türkiye Emekliler Derneği Çorum Şube Başkanımız Hıdır Kınıklı, yönetim kurulu üyeleri ile birlikte, Cumhuriyet Halk Partisi İl Başkanı Mehmet Tahtasız'ı ziyaret etti.

Ziyarete konuşan Hıdır Kınıklı hem hayırlı olsun ziyareti hem de fikir alışverişi yapmak üzere ziyaret gerçekleştirdiklerini ifade etti. CHP İl Başkanı Mehmet Tahtasız ise emeklilerin her zaman yanlarında olduklarını, ellerinden gelen desteği vermeye de hazır olduklarını kaydetti.

KINIKLI: "Emekli aylığı tabanı, asgari ücretle eşitlensin"

Emekliler Derneği Çorum Şube Başkanımız Hıdır Kınıklı, Büyük Önder Atatürk'ün "Bir milletin yaşlı vatandaşlarına ve emeklilerine karşı tutumu; o milletin yaşama kudretinin en önemli kıstasıdır. Mazide muktedirken bütün kudretiyle çalışmış olanlara karşı minnet hissi duymayan bir milletin, istikbale güvenle bakmaya hakkı yoktur." şeklindeki veciz sözünü hatırlattı.

Çorum Şube Başkanımız Hıdır Kınıklı, korona virüs salgını nedeniyle bu günde bir araya gelememenin üzüntüsünü yaşadıklarını belirterek, 30 Haziran 'ın, Atatürk'ün emekli olduğu gün olması nedeniyle, "Emekliler Günü" olarak kutlandığını hatırlattı. Derneğin, 50 yıllık geçmişi ve 1 milyonu aşkın üyesiyle emeklilerin sesine ses olduğunu vurgulayan Hıdır Kınıklı, sosyal diyalogla sorunların çözümü için mücadele ettiklerini de belirterek taleplerini şöyle sıraladı: "2000 sonrasında emekli olanların intibakları yapılmalıdır. Taban emekli aylığı asgari ücretle eşitlenmelidir. Emekli aylıkları hesaplanma sistemi değiştirilmeli ve sigortalı süre arttıkça emekli aylıkları da artmalıdır. Altı aylık tüfe oranına göre emekli aylıklarına yapılan zamlar değiştirilmeli, yüzdeli artışlar yerine seyyanen zamlar uygulanmalı ve refaktan da pay verilmelidir. Bin lira olarak ödenen bayram ikramiyeleri artırılmalıdır. Emeklilerden hiçbir ad altında katkı payı alınmamalıdır. Evi olmayan emeklilerimize uygun ödeme koşullarıyla ev sahibi olması için devletimiz destek olmalıdır."

COVID-19'LA MÜCADELE SÜRECİNDE, ÜLKEMİZDE YAŞANAN GELİŞMELER

BANKALARIN EMEKLİYE HAKSIZ UYGULAMASINA SON VERİLMELİ

Emeklilere promosyon ödemelerinde bankalar zorluk çıkarmaktadır. SGK, bankaların engellemelerine çözüm getirmeli ve promosyon ödemesinde hiçbir yasağa yer verilmemelidir.

Bankalar, borç ve hacizleri işlemlerini gerekçe göstererek emeklilerimizin bu kapsamda olanların promosyonlarının ödenmemesi, hukuk ihlali ve bir hak kaybıdır. Hukuk devletinde böylesine keyfi uygulamalara yer verilmemeli, emeklilerimizin alması gereken promosyonlar bankalarda kalmamalıdır. Esas olan emekli aylığının gönderildiği bankanın da hiçbir gerekçe göstermeden emeklilere promosyonlarını ödemelidir.

HAZİRAN AYINDA TAZE VE KURU FASULYE ZAM ŞAMPİYONU

Türkiye İstatistik Kurumu Haziran Ayı tıfe artışını yüzde 1,13 olarak açıklamayı sonucunda emekli aylıklarına zam olarak yansıyan altı aylık tıfe artışı yüzde 5,75 olarak hesaplandı.

Haziran ayında taze ve kuru fasulyede sırasıyla yüzde 22,97 ve 7,97 görülen artışlar, emeklilerimizin tenceresine ek yük getirdi. Haziran ayında benzine de yüzde 7,55 artış ile maliyetleri ve enflasyonu artıran bir etki yaptı. Haziran 2020/Haziran 2019 döneminde yıllık enflasyon yüzde 12,62 hesaplanırken, aynı dönemde ortalama yıllık artış ise, yüzde 11,88 olarak açıklandı. Yıllık bazda en yüksek artış, alkollü içecekler ve tütünde yüzde 22,41 gerçekleşti. En az artış ise, haberleşmede yüzde 4,84 olarak belirlendi.

MALİ VE SOSYAL HAKLAR GENELGESİ YAYINLANDI

MALİ VE SOSYAL HAKLAR GENELGESİ	
Maaş Katsayısı	0,154461
Taban Aylık Katsayısı	2,417699
Yan Ödeme Katsayısı	0,048985
Kıdem Aylık Göstergesi (Kıdem Aylık Göstergesi*Hizmet Yılı*Maaş Katsayısı)	Her hizmet yılı için 20,
Aile Yardımı Ödeneği	351,089
Çocuk Yardımı Ödeneği	38,62 (Bir çocuk)
	77,23 (İki çocuk)
	115,85 (Üç çocuk)
	154,46 (Dört çocuk)
	193,08 (Beş çocuk)
(Not: 0-6 yaş arasındaki çocuklar için 2 katı ödenecektir.)	
1/7/2020 tarihinden itibaren kıdem tazminatının yıllık tavan tutan	7.117,17 TL
Muhtar Aylığı	2.261 TL

65 YAŞ AYLIĞI VE ENGELLİ AYLIĞI ARTTI

2022 sayılı Kanun uyarınca 65 yaşını dolduranlar ile engelli ile bakım ücretleri yeniden belirlendi. Memur maaş katsayısına endekli olan 65 yaş aylığı, engelli aylığı

ve evde bakım ücretlerine yüzde 5,75 zam yapıldı. Buna göre; 65 yaş aylıkları memur katsayısındaki artışla birlikte temmuzdan itibaren 711.5 TL ödenecek.

Engelli aylıkları engelli oranlarına göre ödenmektedir. Yüzde 40 - 69 arası engelli olan kişiler 567.97 TL, yüzde 70 ve üstü bakıma muhtaç engelliler ise 851.95 TL aylık alacak. Engelli bakım ücreti de 1.544 84 TL'ye yükseltilmiştir. Engelliye bakan kişinin evde bakım parası alabilmesi için engelli oranı en az yüzde 50 oranı ile birlikte ağır engelli ibaresinin sağlık kurulu raporunda bulunması aranmaktadır.

KIDEM TAZMİNATI GERÇEĞİ

Haziran ayında en çok tartışılan ve uzlaşamayan konuların başında kıdem tazminatında yapılmak istenen değişiklikler gelmiştir. İşçi konfederasyonları

hak kaybına neden olacak değişiklikleri kabul edilemez bulmuştur. Kıdem tazminatı, tarihsel bir süreç olduğu gibi çalışanların iş güvencesi özelliği de taşımaktadır. Ücretin bir parçası olan kıdem tazminatının fona ve tamamlayıcı emeklilik sistemine dönüştürülmesi, işçileri korumasız bırakacak bir değişiklik olarak değerlendirilmiştir. İşten çıkarmaların önünü açacak olan fon sistemiyle kıdem tazminatı alanların hak kayıpları büyüyeceğinden, mevcut sistem korunmalı ve "sosyal güvenlik destek primiyle çalışan emeklilerimizin işten ayrılmalarda durumunda kıdem tazminatlarının ödenmesini güvence altına alan bir hüküm İş Kanununa eklenmelidir."

COVID-19'LA MÜCADELE SÜRECİNDE, DÜNYADA YAŞANAN GELİŞMELER

Sosyal Güvenlik Bütün Dünyada Aynı Sorunu Yaşıyor

Coronavirüs pandemisi, Sosyal Güvenlik avantajlarının daha erken kurumasına neden olabilir.

İşsizlik ile beraber Korona virüs salgını nedeniyle işsiz kaldığında, nüfusun büyük kısmı Sosyal Güvenlik'e daha az para ödemiş oluyor. Ekonomik durumun da yaratacağı sorun emeklilik gelirlerini de düşeceğini gösteriyor.

ILO, COVID-19 salgını sırasında, güvenli işe dönüş konusunda rehberlik yapıyor.

ILO, COVID-19 salgını sırasında güvenli ve etkili işe dönüş koşulları yaratmaya yönelik iki rehber dokümanın, hükümetler, işçiler ve işveren örgütlerini bir araya getiren sosyal diyalogun ihtiyaç duyulan etkili politikaları ve güveni yaratmada kritik olacağını belirtti.

Pandemi Sürecinde Emekli Olmak

COVID-19 salgını, dünyada günlük normları ve rutinleri değiştirmek de dâhil olmak üzere birçok insan için hayatı önemli ölçüde değiştirirken, emekli olmanın bazı avantajlarını da vurguladı. Ülke ve dünya büyük bir sağlık kriziyle boğuşurken, emekliler büyük ölçüde değiştirilmiş yeni normal ile ilgili stres ve zorlukların bazılarını atlayabilirler. İşten çıkarılma konusunda endişelenmekten, sosyal mesafeli önlemleri daha kolay sürdürmeye kadar, bir pandeminin ortasında emekli olmanın özellikle yararlı olabileceği

nedenlerden bazıları.

COVID-19 salgını sırasında yaşlı insanlar için sağlık hizmetleri COVID-19 salgını küresel nüfusu sert bir şekilde etkilemektedir ve birçok ülkede yaşlılar en ciddi tehdit ve zorluklarla karşı karşıyadır. Tüm yaş grupları COVID-19 virüsüne yakalanma riski altında olmakla birlikte, yaşlı insanlar yaşlanma ve mevcut sağlık koşulları nedeniyle ortaya çıkan fizyolojik değişiklikler nedeniyle ciddi hastalık riskiyle karşı karşıyadır.

Yaşlıların hem acil hem de temel sağlık hizmetleri için salgın sırasında sağlık hizmetlerine erişebilmeleri çok önemlidir. Yaşlılara bakım sağlayan sağlık çalışanları, sosyal hizmet sağlayıcıları, aile üyeleri ve topluluk üyeleri de ihtiyaç duydukları kaynaklarla desteklenmeleri çok önemlidir. Bu hususta tüm ülke yöneticileri üzerlerine düşen görevi yerine getirmelidir.

Pandemi sürecinde emeklilik planlaması

Bir salgın dünyayı ele geçiriyor, piyasalar düşüyor, ekonomi bir gerileme sürecine giriyor ve binlerce insan işsizlikle karşı karşıya. Önümüzdeki birkaç yıl içinde emeklilik yolculukları planlamak yerine, birçok çift artık yiyecek almak için güvenli olup olmadığını ve emeklilik hayallerinin sonsuza dek gidip gitmeyeceğini merak ederek zaman geçiriyor. TD Servet ile Yüksek Net Değer Planlayıcısı Jason Uppal, başarılı bir emekliliğe çözümün her zamankiyle aynı olduğunu söylüyor: plan, plan ve biraz daha plan.

COVID 19: DANİMARKA

Kısa süreli bir çalışma programına daha esnek hale getirilmiş ve daha fazla kaynak tahsis edilmiştir. 15 Mart'ta sosyal ortaklarla ücret sübvansiyonları konusunda üçlü bir anlaşmaya varılmıştır. Talepte büyük düşüşler yaşayan firmalar için çalışanlar eve gönderilebilir ve hükümet maaşın %75'ini karşılayacaktır. Ciroda %30'dan fazla düşüş gösteren firmalar, sabit maliyetlerinin bir kısmını karşılamak için nakit desteği alabilir, kilitleme nedeniyle geçici olarak kapanmak zorunda kalan firmalara sabit maliyetlerin tam tazminatı sağlanabilir.

COVID 19: İNGİLTERE

Bireyler için yasal hastalık ücreti (SSP) daha önce vardı ancak hükümet, işten yoksun olduğu için 4. günden ziyade 1. günden itibaren ödenmesi için yasa koydu. Serbest meslek sahipleri için sosyal korumaya (Evrensel Kredi) erişimi düzenleyen kurallar da kolaylaştırılmıştır. Korona virüsün bir sonucu olarak evde kalan yardım talep sahipleri, zorunlu bir iş arama ve iş kullanılabilirliği gerekliliklerini, belirli bir hastalık dönemini hesaba katarak kaldırıyorlar. Hükümetin izne ayrılan işçilerin ücretlerinin yüzde 80'ini ayda 2.500 £ 'a kadar ödediği bir Korona virüs İş Tutma Planı hazırlandı. 12 Mayıs'ta bu plan Ekim 2020'ye kadar uzatıldı.

COVID 19: NORVEÇ

Hükümet, işverenlerin geçici olarak işten çıkarılan çalışanların emeklilik planının üyeleri olarak devam edebileceğine karar vermelerini sağlayan geçici yasal değişiklikler önerdi. İşsizlik yardımı yoluyla geçici işten çıkarmalar için ücret sübvansiyonları, uygunluğu yüzde 50'den yüzde 40'a düşürüldü. Olağanüstü durum nedeniyle zarar gören KOBİ'lere yeni banka kredileri için bir devlet garanti planı getirildi.

COVID 19: YUNANİSTAN

Devlet kararnamesi ile kapatılması emredilen işletmelerde, işçiler ve işverenler için sosyal güvenlik primleri, tek bir işçiyi işten çıkarmamaları koşuluyla, dört ay süreyle askıya alınır. Önlemler ayrıca, pandemiden etkilenen sektörlerde çalışan işçiler ve serbest çalışanlar için 800 € tutarında bir destek de içerir. Özellikle, iş sözleşmeleri askıya alınmış veya feshedilmiş işçiler, gönüllü olarak istifa etmek veya istifa etmek zorunda kalan işçiler ile serbest çalışanlar, serbest meslek mensupları, serbest meslek sahipleri, tek tüccarlar, şahıs şirketleri ve genel ortaklıklar, ortaklıklar, limited şirketler ve 1-5 çalışanı olan özel şirketler bu destekten yararlanabilirler.

COVID 19: İSVİÇRE

Şirketler ve etkilenen serbest meslek sahipleri tarafından sosyal sigorta primlerinin ödenmesini geçici ve faizsiz olarak erteleme imkânı hükümet tarafından sağlanmıştır. Karantina nedeniyle mesleki faaliyetlerini durdurmak veya çocuklarına bakmak zorunda kalan ebeveynler için ise maaşın %80'ine karşılık gelen ödenekler, günde 196 frank ile sınırlandırılmıştır.

1970 - 2020

TÜED TARİHİNDEN SAYFALAR -VI-

**KURUCU GENEL BAŞKAN SADI HEPER,
4-5 KASIM 1974 TARİHİNDEKİ 2. OLAĞAN GENEL KURULDA,
CEMİYETİN 4 YILDA GELDİĞİ NOKTAYI ANLATIR... (2)**

İŞÇİ EMEKLİSİNİN ÇÖZÜMLENMESİ GEREKEN ANA SORUNLARI

1- Emekli Maaşları:

İşçi emeklileri, malul, dul ve yetimlerini kapsayan insan grubunun hizmetinde bulunduğumuz yıllar içerisinde -ki, bu müddet 1965 yılına kadar uzamaktadır- Emeklilik Mevzuatı'nı ve konularını didik didik ederek incelemek imkanını bulduk. Memleketin en ücra köşelerine kadar yayılmış, sefalet, yokluk, imkansızlık ve alakasızlık içerisinde yaşayan değil, sürünerek yaşamaya çalışan emeklilerle temas edip derinlerini dinlemiş ve yaşayışlarını görmüş arkadaşlarımız olarak huzurunuzdayız. Dar ve sabit gelirli insan grupları içerisinde en mağduru işçi emeklileridir. Bunların aylık gelirlerinin taban seviyesi bugün 540 Lira'dır.

Ortalama ihtiyarlık aylığı 700 Lira civarındadır. Gıda maddelerinin, giyim eşyalarının, yakacak malzemesinin ve barınma tesislerinin fiyatlarındaki vaki yükselmeleri, yani piyasa dalgalanmalarını, paranın satın alma gücündeki düşüşü ve bunların sonucu meydana gelen hayat şartlarını dikkate alıp, iktisadi konjonktür ile emekli aylıklarının bir mukayese ve muvazenesini yapmak, bizim baş ödevimiz olmaktadır.

4 veya 6 nüfuslu bir işçi emekli ailesinin, bir gecekondunun semtinde 300 ila 400 Lira kira ödeyerek oturduğunu kabul etsek, geriye kalan 140 veya 240 Lira ile bir ay geçinmesi gerekmektedir. Mucize devrinin kapandığı bir dünyada yaşıyoruz. Bu geçim şartı nasıl izah edilecektir. Yaşanmadıkça bilinmesine ve takdir edilmesine imkan olmadığını söylemekle yetinmiyoruz. Memleket idare mekanizmasını elinde bulunduran yetkililere, görevlilere ve yöneticilere durumu anlatarak işçi emekli aylıklarının, günün ekonomik şartları dikkate alınmak suretiyle evvela taban seviyesinin, yevmiye 40 Lira olarak tespit edilen asgari ücretin, brüt aylık tutarı olan 1200 Lira'ya yükseltilmesini istemiş bulunuyoruz. Zira ki, şimdiye kadar yapılan tatbikat bu şekilde devam etmekte idi. Günlük Asgari Ücret 12 Lira iken emekli aylıkları da bunun brüt aylık tutarı olan 360 Lira idi.

Asgari Ücret 18 Lira'ya yükseldiğinde, emekli aylıkları yine bu miktarın brüt aylık tutarı olan 540 Lira olmuştur. Sonradan Asgari Ücret günlük 23,5 Lira'ya yükseldiğinde, emekli aylıkları olduğu yerde, yani 540 Lira'da dondurulmuş ve emekliler mağdur edilmiştir. Halen de bu mağduriyet devam etmektedir.

Bugün yapılması gerekli işlem, yukarıda da belirttiğimiz gibi, işçi emekli aylıklarının 540 Lira'dan 1200 Lira'ya çıkartılması zaruretidir. Vakıf, bazı düşünceler ve söylentiler, 1200 Lira olan Asgari Ücret'ten çalışan işçilerin eline vergi kesildikten sonra 950 Lira veya 1000 Lira geçtiği merkezindedir.

Halbuki çalışan işçiler; yemek zammı ve benzeri sosyal yardımlarla, senede iki maaş

ikramiye, her ay aldıkları prim ve fazla mesai ücretleriyle bu durumu telafi ettiği gibi, ayrıca toplu sözleşmelerinin getirdiği zamlarla daima Asgari Ücret'in çok üzerinde gelir temin etmektedirler. Bu makul gerekçeler muvaceshesinde, taban aylıklar bu şekilde ayarlandıktan sonra, tabanın üzerinde aylık

alanlara, bu artış oranı aynen yansıtılmalıdır ki; mesleki vasıf, yüksek gayret, ve hizmet müddeti gibi kıymet ölçüleriyle kademelenmiş kimselerin hakları zayı olmasın ve mağduriyetlerine sebebiyet verilmesin.

2- Maluliyet Gelirleri:

İş kazası ve meslek hastalığı yüzünden çalışma güçlerini kaybederek, devamlı olarak malulen emekliye sevk edilmiş, kendilerine sembolik denecek kadar az bir gelir bağlanmış, aylık 100 ila 300 Lira gibi çocuk harçlığı olacak kadar bir para ile salıverilmiş, kötü kaderiyle başbaşa bırakılmış, her türlü çalışma ve mücadele gücünden mahrum insanların halleri, en katı yürekli insanların dahi içini burkacak vaziyettedir.

Gerek işçi emeklisi ve gerekse malulen emekli olan kimse evvela bir insan, ondan sonra emeklidir veya maluldür. İnsan şahsiyetine kıymet veren, insan haysiyetine saygı gösteren bir felsefe sisteminin hakim olduğu 20. asrın ikinci yarısında yaşıyoruz. Anayasamız, en demokratik prensipleri, en adil eşitlikleri, mana ve metninde taşımaktadır. Ayrıca da İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ni de şiar edinmişizdir. Her fırsatta da konuşuruz. Ve fakat, malulen emekli olanların durumlarını bu yüksek prensiplerle kabili telif görmüyoruz. Daimi malul emeklilerin gelirlerinin günün ekonomik şartlarına uyacak bir hale getirilmesi için bunların da asgari ücret tatbikatının içerisine alınmasını istemiş bulunuyoruz. Bu keyfiyetin

Mehmet Emin TANGÖREN
TÜED Basın Danışmanı

tuedbasin@gmail.com

emeklinin gündemi

tatbikat sahasına konuncaya kadar üzerinde hassasiyetle durulmasının gereğine inanıyoruz.

3- İşçi Emeklilerinin Bakmakla Yükümlü Oldukları Aile Fertlerinin Sağlık Bakımı: İşçi emeklilerinin eş ve çocuklarının yani bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin, SSK sağlık tesislerinden faydalandırılmasını, klinik muayene ve laboratuvar tetkiklerinin yapılmasını, hastanelerde yatarak veya ayakta tedavilerinin ifasını, her türlü küçük ve büyük ameliyatlarının icrasını ve ilaçlarının parasız verilmesini istiyoruz. Ve buna emsal de gösteriyoruz. TC Emekli Sandığı'na bağlı emeklilere böyle bir hak kanunen tanınmıştır. Demek ki, sosyal güvenlik sistemlerinin esas prensiplerinden birisi de budur.

Sosyal yardımdan, sosyal güvenliğe geçme yolunda adımlar atılmış olan Türkiye'de yaşıyoruz. Emekli Sandığı'nın hiçbir sağlık tesisi yoktur. Memur emeklilerinin eş ve çocukları devlet sağlık tesislerinden ve SSK sağlık tesislerinden faydalanmaktadırlar. Bizim muhatap olduğumuz SSK, Türkiye'de en çok ve en ileri teçhizata malik hastanelere sahiptir. O halde, kendi mensubu olan ve fonlarına prim ödeyen işçi emeklilerinin ailelerine neden bakmaz? Oldukça bir tecelliyatla karşı karşıya olduğumuzu duyurmak istiyoruz. Alicenap ve yüksek anlayışlı idarecilerimiz herhalde bu durumu takdir ederler ve kısa zamanda bir tedbir alırlar ümidindeyiz.

SADI HEPER:

**“Memleket idare mekanizmasını
elinde bulunduran yetkililere, görevlilere
ve yöneticilere durumu anlatarak**

işçi emekli aylıklarının, günün ekonomik şartları

**dikkate alınmak suretiyle evvela taban seviyesinin, yevmiye 40 Lira
olarak tespit edilen asgari ücretin, brüt aylık tutarı olan 1200 Lira'ya
yükseltilmesini istemiş bulunuyoruz...”**

ILO Sosyal Koruma Departmanı Yaşlılar İçin Endişeli

Dünya nüfusu hızla büyürken, yaşlı insan sayısı ve oranı daha da hızlı bir şekilde artıyor. Yaşlıların makul bir gelir ve geçim kaynağına sahip olmalarını ve dolayısıyla sosyal içermeye erişimi sağlama ihtiyacı hem açıktır hem de her zamankinden daha acildir.

Yaşlanma, işçileri çok çeşitli şekillerde etkiler. ILO, uzun zamandır ilgili zorlukların üstesinden gelmekle meşgul ve bunu entegre bir şekilde yapmaya çalışmaktadır.

İnsana Yakınsır İş gündemi içinde, çalışmaya devam etmek isteyen ya da çalışmaya devam etmek zorunda olan yaşlılar arasında bir iş alanı oluşturmak iken diğer faaliyet alanı emeklilik, sağlık hizmetleri ve sosyal güvenliğin diğer dalları aracılığıyla sosyal koruma ihtiyaçları ile ilgilidir. İkinci faaliyet alanı ILO Sosyal Koruma Departmanı için birincil endişe kaynağıdır.

Artan yaşlılık ile “bağımlılık oranının” eğilimi, emeklilik sistemlerinin finansmanı üzerinde çoğu zaman artan baskılar yaratmaktadır.

Birçok ülke, özellikle devam eden mali ve ekonomik kriz nedeniyle, mali kaynak kısıtlamaları ile karşı karşıyadır ve bunun sonucunda sosyal korumaya tahsis için “mali alan” sınırlıdır.

Hemen hemen tüm ülkelerin, özellikle emeklilik sistemlerini, yaşam döngüsü boyunca yeterli sosyal korumanın daha geniş hedefi dâhilinde gözden geçirip güçlendirebilecekleri pratik ve etkili bir çerçeveye sağlamaları gerekmektedir.

Pandemi Sürecinde Emekliliğe Yakın Olmak

Kişisel finans uygulaması “Personal Capital” Mayıs ayında emekli ve tam zamanlı çalışanlar için anket yaptı. 10 yıl içinde emekli olmayı planlayan insanların üçte birinden fazlası Covid-19'un yarattığı finansal yansımalarından dolayı emekli hayatına geçme sürelerinin uzayacağını söyledi.

Mevcut her 4 emekliden yaklaşık 1'i, salgının onları işe geri döndüreceğinin muhtemel olduğunu söyledi. Salgından önce yapılan ankette işçilerin %63'ü finansal olarak emeklilik için hazırlandıklarını söylediler. Mevcut ankette ise bu sayı %52'ye düştü.

Transamerica Emeklilik Araştırmaları Merkezi'nden yapılan son araştırmaya göre, şu anda istihdam edilen veya yakın zamanda istihdam edilenlerin %23'ü korona virüs salgını nedeniyle emeklilik umutlarının azaldığını söyledi.

Pandemi, insanlara emekliliklerini planlanan tarihin ilerisine taşıma endişesi veriyor. Finans uygulaması Personal Capital, 50'li ve 60'lı yaşlarındaki insanların emeklilik bakiyelerinin 2020'nin ilk üç ayında düştüğünü gördü.

Araştırma, emeklilik planları için iki şey özellikle zararlı olabilir diyor; nispeten az acil durum fonları ve kredi kartı borcu, özellikle gelir kurduğunda veya acil bir durum ortaya çıktığı durumlarda sorun yaratmaktadır.

Göçmen İşçiler ve Covid-19

COVID-19 salgını, dünya genelinde sosyal koruma kapsamı açısından özellikle savunmasız olan göçmen işçilere ağır bir yük bindirmiştir ve başlangıç, transit ve varış ülkelerinden yardım gerekmektedir. Spesifik destek türü çeşitli faktörlerle bağlantılı olsa da, göçmen işçilerin çoğu göç türlerine veya yasal statülerine bakılmaksızın, krizin etkisini azaltmak için bir tür güvenlik ağına erişmeye ihtiyaç duymaktadır. Bazı hükümetler ve sosyal güvenlik kurumları göçmen işçileri krize karşı sosyal koruma müdahalelerine dâhil etmek için çaba sarf etmişlerdir. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Uluslararası Sosyal Güvenlik Örgütü (ISSA) tarafından hazırlanan yeni bir rapor bu yaklaşımları ana hatlarıyla ortaya koyuyor.

Göçmen işçilerin sosyal ve ekonomik kalkınmaya büyük katkıda bulunduğu yaygın olarak kabul edilmektedir. Bununla birlikte, sosyal korumaya erişimde önemli zorluklarla karşılaşmaktadırlar. Bir kriz ekonomiye çarptığında, genellikle ilk istirap çekenler göçmen işçileri oluyor. ILO'ya göre, 2.2 milyar işçiye

veya küresel işgücünün yüzde 68'ine kilitlenme önlemleri uygulandı. 164 milyon göçmen işçinin küresel işgücünün yüzde 4,7'sini temsil ettiğini bilerek, mütevazı bir tahmin ile 111 milyondan fazla göçmen işçinin etkilendiğini göstermektedir.

Göçmen işçiler için sosyal koruma: ILO ve ISSA tarafından ortaklaşa hazırlanan Covid-19 krizine gerekli bir yanıt, göçmen işçilerin karşılaştığı zorlukları ve hükümetlerin ve sosyal güvenlik kurumlarının ülke örnekleri de dâhil olmak üzere durumu nasıl ele alabileceğini özetlemektedir.

Rapor, iş kayıplarının sosyal sigorta kapsamı üzerindeki etkisini vurgularken herkes için temel sosyal korumayı sağlamanın önemine işaret eder. Sağlık, finansal destek ve iş güvenliği ile ilgili dâhil olmak üzere kısa vadeli yanıtları analiz eden rapor, göçmen işçilerin sosyal koruma kapsamını iyileştirmek için daha uzun vadeli bir perspektif için sonuçlar çıkarıyor.

Anlık kriz müdahalesine ek olarak, sosyal koruma alanındaki ILO Sözleşmeleri ve Tavsiyeleri de dâhil olmak üzere, ilgili uluslararası standartların onaylanmasına ve uygulanmasına yeniden dikkat edilmelidir. Ayrıca sosyal diyalog yoluyla ulusal stratejiler, politikalar, yasal çerçeveler ve idari sistemler geliştirilmelidir.

COVID-19 bir meslek hastalığı olarak kabul edilebilir mi?

İş kazası nedeniyle ölen 0.38 milyona kıyasla, dünya çapında yaklaşık 2.4 milyon insan meslek hastalığı nedeniyle ölüyor. Meslek hastalıklarını kapsayan sigorta, iş faaliyetlerinden kaynaklanan kimyasal, fiziksel veya biyolojik alanlara maruz kalabilecek veya solunum ve cilt hastalıkları, kas-iskelet sistemi rahatsızlıkları, travma sonrası stresten muzdarip olabilecek tüm çalışanlar için sosyal güvenlik ve emniyet kesinlikle şarttır.

Corona virüsün hızla yayılması göz önüne alındığında, ülkeler artık COVID-19'u bir meslek hastalığı olarak değerlendirmenin acil sorunuyla karşı karşıyadır. Özellikle en fazla maruz kalan sektörlerde çalışanlar için sigorta kapsamını sağlamak amacıyla, COVID-19'un tanınmasını kolaylaştıracak bazı ülkelere hızlı önlemler uygulanmaktadır.

Bir meslek hastalığı ne kadar erken tespit edilir ve ele alınır, iyileşme ve işe yeniden entegrasyon şansı o kadar yüksek olur. Bu nedenle, ilgili semptomların zamanında teşhisi sadece etkili tıbbi tedaviye değil, aynı zamanda iş süreçlerindeki değişiklikler, geliştirilmiş hijyen önlemleri ve koruyucu cihazların kullanımı gibi işyeri müdahalelerine de izin verir.

İşyerleri dikkate alındığında, tüm çalışanların risk altında olmasından dolayı, covid-19 bir meslek hastalığı olarak sayılabilir.

**Artan yaşlılık ile
“bağımlılık oranının” eğilimi,
emeklilik sistemlerinin
finansmanı üzerinde
çoğu zaman artan
baskılar yaratmaktadır.**

Namık TAN
TÜED
Araştırma Müdürü

SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU KÖŞESİ

AYIN YORUMU

EK ÖDEME YERİNE

TABAN AYLIK BELİRLENMELİ

2000 sonrasında sosyal güvenlik sisteminde iki kalıcı değişiklik yapılmış ve aylığa hak kazanma koşulları ile birlikte emekli aylığı hesaplamalarında ciddi kayıplar öngörülmüştür. 1 Ocak 2000 itibariyle yürürlüğe giren 4447 sayılı Kanun ile birlikte gösterge sistemi kaldırılmış ve ortalama kazançlar üzerinden karma emekli aylığı hesaplanma sistemine geçilmiştir. 2000 öncesi dönemde gösterge değeri üzerinden prim alınması ve emekli aylığının hesaplanması, sistemin en doğru ve adaletli bir uygulamasıydı.

2000 öncesi dönemde yürürlükte olan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 96. Maddesinde yüzde 70 olan asgari aylık bağlama oranının 1 Ocak 2000 itibariyle yüzde 35'e düşürülmesi, taban emekli aylıkları küçülten ve giderek önemsizleştiren bir ödemeye dönüşmüştür. 5510 sayılı Kanunla yüzde 35 taban aylık bağlama oranı korunmuş ve prim kazançlarının güncelleştirilmesinde

2000 öncesi dönemde yürürlükte olan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 96. Maddesinde yüzde 70 olan asgari aylık bağlama oranının 1 Ocak 2000 itibariyle yüzde 35'e düşürülmesi, taban emekli aylıkları küçülten ve giderek önemsizleştiren bir ödemeye dönüşmüştür.

değerlendirilen katsayılardan olan milli gelir artışının yüzde 100'ünün yüzde 30 olarak değiştirilmesi, emekli aylıklarında ciddi kayıplara neden olmuştur.

2017 yılı öncesinde emekli aylıklarına yapılan seyranen artışlar, son dört yılda bağlanan emekli aylıklarına yansıtılmadığından emekli aylıkları bin liranın altında kalmıştır. Hükümet, emekli aylıklarında oluşan kayıplara çözüm olarak "en az emekli aylığı ödemesi" uygulamasını getirmiş; Şubat 2019 tarihinde en az aylık ödemesi 1.000 TL, Nisan 2020 tarihinden itibaren ise 1.500 TL olarak belirlemiştir. Bu iyileştirmeler olumlu bir adım olmakla birlikte, esas olan kalıcı "asgari emekli aylığı" hesaplanmalı ve asgari ücretin altında kalmamalıdır. Asgari emekli aylığı hesaplanmasında aylık bağlama oranı yüzde 70 olarak değiştirilmelidir.

Siz Sorun... Biz Cevaplayalım...

SORU: Temmuz ayında ödenecek olan 1.000 TL bayram ikramiyesinin sabit kalmasının bir gerekçesi var mı? Her şeye yapılan zamlar ikramiyelere yansıtılamaz mı?

CEVAP: Geçmişte olmayan, sosyal güvenlik mevzuatımıza kazandırılan bayram ikramiyeleri, emeklilerimiz için önemli bir destek olmuş ve bayram coşkusunun yaşanmasına katkısı sağlamıştır. Emegi geçenlere teşekkürü bir borç biliyoruz. Yalnız iki yıldır aynı ikramiyenin ödenmesine bir çözüm aracı olarak yıllık tüfe artışına endekslenmeli ve bu tür tartışmalara son verilmelidir.

SORU: SSK'lı eşimden aylık almaktayım. 2020 yılında da Bağ-Kur'lu olan babamı kaybettim. Her iki aylığı birlikte almam mümkün mü?

CEVAP: 5 Aralık 2017 tarihinde Sosyal Sigortalar İşlemleri Yönetmeliğinde yapılan değişiklik ile birlikte her iki aylığın ödenmesi yerine yüksek olan aylığın tercih edilmesi getirilmiştir. Geçmiş dönemlerde her iki aylığı alan hak sahipleri arasında böylesine eşitsizliğin getirilmesi, sosyal güvenliğin temel ilkesine de aykırı bir uygulamadır. Bu yönüyle emeklilik hukukunda bu tür adil olmayan uygulamalar, norm ve standart birliğini de bozmaktadır. İkincil mevzuatlarla yapılan değişiklikler hak kayıplarına neden olduğundan, hak sahipleri arasında eşitliğe aykırı ödemeler yapılmamalıdır.

SORU: Eşimden ayrıldım ve birçok insanın araya girmesiyle birlikte yeniden evlendim. İkinci evliliğim kısa sürdü ve ayrılmak zorunda kaldım. Çalışmadığım ve başka bir gelirim de olmadığından, babamdan yetim aylığı talebinde bulundum. Talebim, denetmene intikal ettirilmiş ve boşanmamın muvazaalı olup olmadığı incelenmesi yoluna gidilmiştir. Ağustos 2019 tarihinde yaptığım yetim aylığı talebim, denetmen raporu sonuçlanmadığından, aylığa hak kazanamıyorum. Gerçek mağdur bir insan olarak "geçiken adalet adalet olmaz" sözü benim için de geçerlidir. Kirada oturan bir insanım. Bir memurun görevini geciktirmesi ve kararını vermemesi,

benim gibi insanları oldukça üzmetmektedir. Bu konuda sizlerin de yardımına ihtiyacım var?

CEVAP: Yetim aylıklarının bağlanmasında önemli sorunlar yaşanmaktadır. Özellikle de eşinden ayrılan insanların hangi amaçla eşinden ayrıldıkları araştırılmaktadır. Bunlara itiraz edilemez. Yalnız bu süreç hızlı işletilmelidir. Sözü edilen insanın mağduriyetine üzülmemek elde değil. SGK Merkez Müdürlerinin bu konunun üzerine gitmesi ve sürecin hızlandırılmasını sağlamaları gerekir. 11 ay sonuçlanmayan bir denetim kabul edilemez. Hakkını arayanların mağdur edilmemesi esas olmalıdır. Bu konuda denetmenlere süre koşulu getirilmeli ve hak sahipleri mağdur edilmemelidir. SGK Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü bu konuda açık talimat hazırlamalıdır.

Bu konuda derneğimiz TÜED de gerekli girişimlerde bulunmuş, bu ve benzeri sorunların daha hızlı çözümü için kurum yetkilileri ile irtibata geçmiştir.

SORU: Emekli aylıklarına yapılan yüzde 5,75 zam ile kendi aylığımda 135 lira artış yapıldı. Mutfak harcamalarım ile birlikte doğalgaz, elektrik ve su giderlerinde ise iki katına varan artış oldu. Bu mu bizleri enflasyona karşı korumak?

CEVAP: Türkiye Emekliler Derneği, tüfe artışına endeksli zamların yetersiz kaldığını ve eşitliği bozduğunu savunmaktadır. Tüfe ile belirlenen artışlar, 418 maddenin gruplanmasından ve enflasyona etkilerinden oluşan bir hesaplama ile emeklilerimizin gerçek harcamalarındaki artışları küçülten bir uygulamaya dönüşmüştür. Emeklilerimizin harcamalarındaki madde sayısı 40 ile sınırlı kalmaktadır. Diğer 378 maddenin bir kısmında artış olmadığı gibi, sınırlı artan maddeler de yer almaktadır. Bu hesaplama yöntemi, emeklilerimizi koruyan bir içerikte olmadığından, gerçekçi ve bilimsel ölçülerde yaşanan hesaplamaya veya artış sistemi getirilmelidir. Emekli aylıklarında yaşanan kayıpların yanında yüzdeli artışların da sınırlı katkısı, emeklilerimizin alım gücünde ciddi kayıplara yol açmaktadır.

DÜNYA MUTLULUK RAPORU 2020

Dünya mutluluk raporu, 153 ülkeyi vatandaşlarının kendilerini ne kadar mutlu algıladıklarına göre sıralayan küresel mutluluk durumunun önemli bir araştırmasıdır. 2020 Dünya Mutluluk Raporu ilk kez dünyadaki şehirleri öznel refahlarıyla sıralıyor ve sosyal, kentsel ve doğal ortamların mutluluğumuzu etkilemek için nasıl bir araya geldiğini daha derinlemesine inceliyor. Bu yıl yayınlanan 8. Dünya Mutluluk Raporu, rapor eşitsizliğin ortalama mutluluk üzerindeki etkilerine ve eşitsizliği azaltmak için iyi bir sosyal ortamın nasıl işlediğine özel önem veriyor. Kötü sağlık, ayrımcılık, düşük gelir, işsizlik, boşanma ve güvensiz sokakların mutluluk üzerinde olumsuz etkileri büyük.

Türkiye Dünya Mutluluk raporunda 93. sırada. Türkiye puanı 5,132. Birinci Finlandiya'nın puanı 7,809. 153. sırada Afganistan'ın puanı 2,567. 2008-2012 den 2017-2019' a kadar Türkiye 0,154 puan kaybetmiş. Şehirlerin küresel sıralamasında 1186 şehir değerlendirilmiş. Birinci 7,808 puanla Finlandiya Helsinki. 186. sırada 3,216 puanla Afganistan Kabil var. Ülkemizden Ankara 96. sırada, puanı 5,749. İstanbul 115. sırada, puanı 5,440. İzmir 133. sırada, puanı 5,250. Bir önceki döneme göre Ankara 0,096 puan kaybederken, İstanbul 0,321, İzmir 0,138 puan artış sağlamış BM'in Mart ayında onayladığı tanıma göre kent-kırsal sürekliliği yakalamak için üç sınıf kullanılıyor. 1- Şehirler 2- Kasabalar ve yarı-yoğun alanlar 3- Kırsal alanlar, şehirlerde yaşam değerlendirme puanları genellikle kırsal alanlardan daha yüksek. Şehirlerde yaşam, kırsal alanlara göre sosyal olarak daha tatmin edicidir.

Rapor, mutluluğu açıklamak için altı faktör kullanır, bunlardan dördü sosyal çevrenin yönlerini ölçer; güvenecek birine sahip olmak, önemli yaşam kararları alabilmek, cömertlik, özgüven verme özgürlüğüne sahip olmak. Diğer iki faktör eşitsizliğin ortalama mutluluk üzerindeki etkileri ve eşitsizliği azaltmak için iyi bir sosyal ortamın işleyişi. Yüksek sosyal güven ortamı, yüksek gelirden daha önemli. Güven ve sosyal bağlantılardaki değişiklikler ülkeler arasındaki mutluluk farkını açıklıyor. Bir miktar ekonomik kalkınma ortalama kırsal mutluluğu artırmaya yetiyor. Tek başına yürüyüş, ruh halini % 2 artırırken, bir arkadaşla yürüyüş % 7,5, eşle yürüyüş % 8,9 artırıyor.

2015 yılında BM'lerce Binyıl Kalkınma Hedefleri olarak onanan ve 2030'u hedefleyen Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin insan refahı ve mutluluğu üzerinde etkisi olduğunun görüldüğü raporda belirtiliyor. Hedefler ülkelerdeki ekonomik, sosyal ve çevresel kalkınmanın farklı yönlerini ölçüyor. Sürdürülebilir kalkınma konusunda ilerleme kaydetmenin insanlara faydası olacağı muhakkak. İnsan refahını azaltmada çevreci olarak sürdürülebilir ve sosyal olarak eşitlikçi bir büyüme sağlanabilir. Sürdürülebilir Kalkınma hedefleri endeksi, puanı yüksek olan ülkeler refah olarak daha iyi olma eğilimindedir. Sürdürülebilir Kalkınma hedefleri endeksi yanında, insani gelişme endeksi, ekonomik özgürlük endeksi, küresel barış endeksi, küresel rekabet, edilebilirlik endeksi, çevre koruma endeksi ve kişi başına oluşan GSYİH değerlendirmede göz önünde tutulmaktadır. Gallup Dünya Anketinden elde edilen veriler de raporda kullanılmıştır.

Doğal ortamımız, onu nasıl koruyacağımız ve özellikle iklim değişikliğine nedenleri ve sonuçlarıyla nasıl başa çıkılacağı, günümüzün önde gelen sorunları arasında yer alıyor. Bu sadece küresel hareketlere, eylemlere ve oy verme davranışlarına değil, aynı zamanda ulusal ve uluslar arası politikalara da yansıyor.

Doğal çevrenin mutluluğumuzda oynadığı ana rol tartışmasıdır. Katılımcıların % 62'si ekonomik büyümeye göre çevre korunmasına öncelik vereceğini söylüyor. % 74 kendilerine ve ailelere çok ya da biraz ciddi tehdit olarak küresel ısınmayı algılıyor. Yeşil ve doğal ortamların sağlığa yararları belgelenmiştir. Fiziksel aktiviteyi ve sosyal etkileşimi teşvik ederek sağlık üzerinde olumlu etki yaparlar.

2013'ten bugüne Dünya Mutluluk Raporu (WHR) her yayınlandığında beş İskandinav ülkesi Finlandiya, Danimarka, Norveç, İsveç ve İzlanda daima ilk onda yer alıyor. Demokrasi ve insan haklarının durumu, yolsuzluğun olmamasına vatandaşlar arasındaki güvene, güvenliğe, sosyal bütünlüğe, cinsiyet eşitliğine, gelirlerin eşit dağılmasına, İnsani Gelişim Endeksi ve diğer birçok küresel karşılaştırmaya baktığımızda İskandinav Ülkeleri hep öndeler. İskandinav vatandaşları yüksek bir özerklik ve özgürlük duygusunun yanı sıra birbirlerine karşı yüksek düzeyde sosyal güven yaşamakta ve bu da yaşam memnuniyetini belirlemede önemli rol oynamaktadır. Küçük nüfusları ve homojenlikleri de önemli kurumlara ve vatandaşlara güven, geniş sosyal faydalara sahip bir refah devleti modeli oluşması için verimli bir zemin yaratıyor. Bu ülkeler düşük gelir eşitsizliği düzeyleri ile ünlüdürler. Kurumların kalitesi vatandaşların mutluluğunu sağlamada önemli rol oynuyor. Şehirlerde yaşam standartlarını araştırmak için insan faktörlerine ve yer faktörlerine bakılmaktadır. İnsan faktörlerinde yıllık hane geliri, gelir yeterliliği ve istihdam gösteren ekonomik durum, kendi ekonomik durumu hakkında iyimserlik, eğitim yılı, sağlık sorunları, sosyal destek ve sivil katılımı içeren sosyal sermaye, güvenlik, demografi, göçmenlik, ülke kurumlarının kalitesi, yolsuzluk ve algılanan özgürlük göz önüne alınırken, yer faktörlerinde su ve hava kalitesi, bu kaliteden memnuniyet, kamu alt yapısı, toplu taşıma, kaliteli sağlık hizmetlerinin mevcudiyeti, eğitim sistemi, konutların yeterliliği ve kalitesi, iş ortamı, iş piyasası koşulları; yaşanılan yerin ekonomik koşulları, kalınan yerden memnuniyet, topluluk bağlılığı, azınlıklara saygı, kentsel-kırsal farklılıklar kontrol edilmektedir. Birçok batı ülkesinde insanlar kırsal alanlarda daha mutlular. Ancak ne yazık ki özellikle eğitim arayışı kentsel yaşamı teşvik etmektedir. Bu nedenle dünya genelinde kentsel nüfusun kırsal nüfusa göre daha mutlu olduğu tespit edilmektedir.

Netice olarak ulusal durumumuzu izlemek için bu araştırmaları takip etmeli, eksik yönlerimizi tamamlamalıyız. Birleşmiş Milletlerin 17 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi, hedefimiz olmalıdır. Kurumlarımızı güvenilir kılmalı ve geliştirmeliyiz. Sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları önemsenmeli, araştırmalarına önem ifade edilmelidir. Kamu özel sektör ve sivil toplum kuruluşları işbirliği ve iletişim içinde olmaları gerekir. Türkiye İstatistik Kurumu bünyesindeki istatistik konseyinde, sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin çağrılmasına imkan verilmesi önemli olmakla birlikte oy haklarının olmamaları izah edilemez. Vatandaşlara sunulan hizmetler fayda değil, insan hakkı olarak görülmelidir. Sivil toplum kuruluşları çalışma pratiklerinden ötürü hedef kitleleri ile yakın ilişkilerde mutluluk ve ihtiyaçları yakından bilen ve takip eden yapılardır. Daha mutlu insanların yaşadığı bir Türkiye hepimizin olmazsa olmazıdır.

